

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: Aktsiaselts Pajusi ABF

registrikood: 10171984

tänavaja/talu nimi, Keskuse
maja ja korteri number:

küla: Pisisaare küla

vald: Põltsamaa vald

maakond: Jõgeva maakond

postisihtnumber: 48216

telefon: +372 7750267

e-posti aadress: info@pajusiabf.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Kasumiaruanne	7
Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	8
Lisa 2 Raha	9
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	10
Lisa 4 Varud	10
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	10
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	11
Lisa 7 Bioloogilised varad	12
Lisa 8 Kapitalirent	13
Lisa 9 Laenukohustised	15
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	16
Lisa 11 Tingimuslikud kohustised ja varad	16
Lisa 12 Sihtfinantseerimine	17
Lisa 13 Aktsiakapital	17
Lisa 14 Müügitulu	18
Lisa 15 Muud äritulud	18
Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused	19
Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 18 Tööjõukulud	19
Lisa 19 Muud ärikulud	19
Lisa 20 Seotud osapooled	20
Aruande allkirjad	21
Vandeaudiitori aruanne	22

Tegevusaruanne

AS Pajusi ABF on peamiselt piimatootmisega tegelev ettevõtte ja oleme seadnud eesmärgiks pidada karjas vähemalt 1000 lüpsilehma, saavutada karja keskmiseks toodanguks üle 10 000 kg piima lehma kohta ja toota piima võimalikult efektiivselt ning müüa seda võimalikult kõrge hinnaga. Soovime omada osalust uues, kaasaegse tehnoloogiaga ja efektiivses piimatöötlemisettevõttes, et omada suuremat kontrolli toodetava piima edasisel väärindamisel ja seeläbi saada ka piimast parimat hinda.

Loomakasvatus.

Oleme suures plaanis saavutatuga rahul. Piimatoodang on kuu lõikes vähe kõikunud, mis ongi olnud eesmärgiks, et tagada stabiilne rahavoog. Alates septembrist läksime üle kolmekorra lüpsile päevas ja selle tulemusena on ka piima juurde tulnud. Kolmekorra lüpsi vajalikkus tuleneb saavutatud toodangu tasemest üle 10 000 kg lehma kohta ja seepärast on karja suure toodanguga loomadel kolmekordne lüps igati põhjendatud.

2017 aasta loomade käibest annab ülevaate järgnev tabel.

Veiste käive. Kõik Loomad									
Sünniaasta	Algseis 24.00	Juurde tulnud loomad			Väljaläinud loomad			Lõppseis	Stp
		Sünd	Ostmine	Põhikarja tulnud	Hukkumine praakimine	Elusmüük	Põhikarja läinud		
Lehmikud									
2014	<u>55</u>				<u>3</u>		<u>52</u>		3032
2015	<u>375</u>				<u>18</u>	<u>49</u>	<u>219</u>	<u>89</u>	94407
2016	<u>418</u>				<u>20</u>		<u>1</u>	<u>397</u>	149801
2017		<u>485</u>			<u>152</u>	<u>2</u>		<u>331</u>	64960
Lehmikud Kokku	<u>848</u>	<u>485</u>	-	-	<u>193</u>	<u>51</u>	<u>272</u>	<u>817</u>	312200
Lehmad									
	<u>996</u>			<u>272</u>	<u>303</u>			<u>965</u>	359049
Pullid									
2014	<u>1</u>				<u>1</u>				312
2015	<u>2</u>					<u>1</u>		<u>1</u>	396
2016	<u>54</u>		<u>1</u>		<u>7</u>	<u>47</u>		<u>1</u>	1051
2017		<u>510</u>			<u>159</u>	<u>313</u>		<u>38</u>	11688
Pullid Kokku	<u>57</u>	<u>510</u>	<u>1</u>		<u>167</u>	<u>361</u>		<u>40</u>	13447
Kõik loomad									
Kokku	<u>1901</u>	<u>995</u>	<u>1</u>	<u>272</u>	<u>663</u>	<u>412</u>	<u>272</u>	<u>1822</u>	684696

Lüpsilehmade arv on püsinud terve aasta stabiilsena, aga kahjuks veidi alla 1000 lüpsilehma. Püstitatud eesmärgi - 1000 ja enam lüpsilehma keskmisena karjas on takistanud saavutamast looma kohtade puudus. Peale Mällikvere farmikompleksi rendilepingu lõppemist 2016. aasta sügisel, olime sunnitud osa lüpsilehma kohti loovutama mullikatele, kes enne Mällikvere farmis pidamisel olid. 2017. aasta detsembrist saime Swedbanki laenukomitee otsuse rahastada uue 124 kohalise noorloomalauda ehitust. Peale ehituse valmimist 2018. aasta septembris saame taas lehmi üle 1000 pea pidada.

Suurimaks probleemiks loomakasvatustes on kuni 6-kuu vanuste noorloomade ja vasikate suur surevus. Suuresti on see põhjustatud suurest loomade kontsentratsioonist tulenevast nakkushaiguste levikust. Oleme olukorra parandamiseks teinud olulisi ümberkorraldusi loomakasvatustes, kuid kahjuks

on tulemused visad tulema. Toodang lehma kohta on oluliselt suurenenud võrrelduna 2016 aastaga ja oli 2017.a. karja keskmisena 10059 kg.

Eriti rõõmustab just noorkarjakasvatuse tulemuste paranemine, suurenenud on loomade juurdekasv, paranenud tiinestumine ja seeläbi on suurenenud oluliselt ka 1 laktatsiooni lehmade toodang. Lisatud tabel iseloomustab toodangu juurdekasvu 2017. aasta jooksul.

Kuupäev	Vanus	Vanus	Piim	Piim	Piim
	kuudes	lakt.	1.lakt	2.lakt	3.lakt
31.12.2017	54	2,6	8602	10215	10441
30.11.2017	54	2,6	8437	10126	10438
31.10.2017	54	2,6	8330	10139	10376
30.09.2017	55	2,7	8277	10142	10339
31.08.2017	55	2,7	8188	10106	10279
31.07.2017	56	2,8	8126	10034	10196
30.06.2017	56	2,7	8064	9967	10161
31.05.2017	56	2,7	8106	9996	10144
30.04.2017	56	2,7	8134	9978	10118
31.03.2017	55	2,7	8134	9947	10081
28.02.2017	55	2,7	8125	9830	9925
31.01.2017	55	2,6	8006	9776	9938
31.12.2016	55	2,6	7906	9719	9912

Investeeringud loomakasvatuse 2017 aastal.

Suurepõllu lägalaguun. 2017.aasta 24. jaanuaril alustasime uue 10000m³ mahutava lägalaguuni ehitusega, mis valmis märtsis. Senine oli Kalana farmikompleksis läga hoiustamiseks kaks laguuntüüpi hoidlat üks 20000m³ ja teine 10000m³. Uue laguuni vajaduse tingis viimaste aastate vihmased sügised, kus lägalaguunide tühjendamine enne püsivate külmade tulekut oli raskendatud. Pidevate sadude tagajärjel olid põllud väga pehmed, mistõttu läga laotamine muutus võimatuks. Teiseks põhjuseks on aga üldine suundumus lühendada lägalaotuse tähtaegu, mistõttu lägalaotusaeg lüheneb ligi kuu võrra.

Keskkonnateemad on muutunud ka põllumajandustootmises järjest aktuaalsemaks ja igasugune keskkonnareostus või lubatud lägalaotustähtaegadest mittekinnipidamine toob endaga kaasa suured trahvid või lausa põllumajandustoetuste vähendamise, mistõttu investeeringud keskkonnahoidu on vägagi põhjendatud.

Kalana farmi tahesõnnikuhoidla. Uue tahesõnnikuhoidla ehitamise vajadus tekkis seoses endise 2005.aastal valminud tahesõnnikuhoidla kasutusotstarbe muutumisega, kuna hoidla on kasutusel silohoidlana. Uue tahe- sõnnikuhoidla ehitas OÜ Põltsamaa Ehirst, kasutusluba 2460m³ mahutavusega hoidlale väljastati 10.11.2017.a.

Taimakasvatus 2017

Söödatootmine. Tulenevalt 2017. aasta eripärast, kus kevadel oli pikk ja jahe periood, mis oluliselt pikendas taimede kasvu, oli ka söödavarumine mõnevõrra keerulisem kui varasematel aastatel. Maisi külvasime esimesel võimalusel, kuid külm muld ja jahe ilmastik ei soodustanud taimede arengut, mistõttu maisi bioloogiline küpsemine pikenes tavapärasega võrreldes terve kuu. Alustasime küll koristusega 21.oktoobril, kuid isegi nii hilisel ajal oli osa maisi sorte veel piimküpsuse ja vahaküpsuse vahepeal, mistõttu kuivainet oli taimedes vähe ja selle all võib ka silo kvaliteet kannatada. Õppetund sellest aastast on ehk see, et maisil tuleks kindlasti kasutada võimalikult lühikese kasvuajaga sorte, ehk FAO ei tohiks kindlasti olla suurem kui 180. Rohusilo on 2017. aastal õnnestunud teha kvaliteetsem, oleme õppinud eelmise aasta vigadest ja püüdnud teha kõik, et tagada võimalikult õige

silo käärimine. Eelmise aasta suurim probleem, mis peamiselt tulenes silokindlustuslisandite mittekasutamisest, oli võihappe olemasolu silodes.

Teravili. Teravilja koristusega alustasime 20.augustil ja lõpetasime 28.septembril. Kokku oli sel ajavahemikul 23 koristuspäeva, augustis 6 ja septembris 22.

2017.aasta oli teravilja saagikuselt üks parimaid meie ettevõtte ajaloos. Lisatud ka keskmised saagikused sortide lõikes.

Talinisu	tn/ha
Fredis	4,59
Olivin	6,33
Suvinisu	
Zebra	5,73
Nisu kokku/keskm	5,69
Oder	
Quench	5,82
Montoya	4,99
Oder keskmine saagikus	5,58
Keskmine saagikus kõik	5,63

Investeeringud tehnikasse.

Kuna kogu ettevõtte masinapark on väga intensiivses kasutuses, siis iga-aastased investeeringud uude tehnikasse on möödapääsmatud.

2017. aastal soetasime järgmised masinad, seadmed:

Uus traktor NEW HOLLAND T7.315 HD AutoCommand 4WD	155000
Uus traktor NEW HOLLAND T7.245 PowerCommand 4WD	101000
Niidukombinatsioon NOVACAT X8 ED	30500
Ader ED-85-200-5	18040

Majandustulemused.

Ettevõtte müügitulu kasvas võrrelduna 2016. aastaga 963 925 euro võrra ja oli 3 477 400 eurot. Peamiselt oli kasv põhjustatud piima varumishindade tõusust. 2017.aasta keskmine piima müügihind oli 317 eur/tonn. Kokku müüsimise 9189 tonni piima. Aruandeaasta kasum oli 495 449 eurot.

	2017.a	2016.a
Müügitulu	3 477 400	2 513 475
Käibe kasv (%) = müügitulu 2017 -müügitulu 2016) /müügitulu 2016*100	38,4%	1,7 %
Butokasumi määr % = brutokasum / müügitulu*100	20,2%	-5,3 %
Puhaskasum	495449	-446 410
ROA (%) =puhaskasum / varad kokku * 100	6,2%	-5,5 %
ROE (%) = puhaskasum / omakapital kokku *100	25,6%	-30,8 %

Ettevõttes töötas 2017.aastal keskmiselt 32 töötajat ja maksti töötasu 349 425 eurot, sh ettevõtte juhataja töötasu oli 13 472 eurot.

AS Pajusi ABF on jätkuvalt tegutsev ettevõtte.

Lembit Paal
Juhatise liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 223	1 062	2
Nõuded ja ettemaksed	22 826	62 124	3
Varud	711 929	704 527	4
Bioloogilised varad	4 039	6 322	7
Kokku käibevarad	740 017	774 035	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	32 262	32 262	
Materiaalsed põhivarad	5 879 187	5 841 845	6
Bioloogilised varad	1 359 290	1 373 759	7
Kokku põhivarad	7 270 739	7 247 866	
Kokku varad	8 010 756	8 021 901	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	483 228	661 982	9
Võlad ja ettemaksed	1 003 227	1 101 367	10
Sihtfinantseerimine	25 000	100 000	10;12
Kokku lühiajalised kohustised	1 511 455	1 863 349	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	4 566 760	4 694 173	9
Võlad ja ettemaksed	0	2 286	10
Sihtfinantseerimine	0	25 000	10
Kokku pikaajalised kohustised	4 566 760	4 721 459	
Kokku kohustised	6 078 215	6 584 808	
Omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	29 143	29 143	13
Kohustuslik reservkapital	4 129	4 129	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 403 820	1 850 231	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	495 449	-446 410	
Kokku omakapital	1 932 541	1 437 093	
Kokku kohustised ja omakapital	8 010 756	8 021 901	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Müügitulu	3 477 400	2 513 475	14
Muud äritulud	781 940	468 796	15
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	-80 817	139 796	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-46 539	-52 818	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-19 372	-74 368	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-2 478 659	-2 352 689	16
Mitmesugused tegevuskulud	-47 027	-45 722	17
Tööjõukulud	-472 452	-405 787	18
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-378 070	-384 371	6
Muud ärikulud	-35 403	-65 394	19
Ärikasum (kahjum)	701 001	-259 082	
Intressitulud	2	0	
Intressikulud	-205 554	-187 328	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	495 449	-446 410	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	495 449	-446 410	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise Seaduses, mida täiendavad Vabariigi Valitsuse ja rahandusministri määrused ning Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid, standardid ja soovitusel. Majandustehinguid kirjendatakse soetusmaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikult väärtuses. Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt ja ettevõtte jätkuvuse printsiibist lähtuvalt. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang kajastatakse neto realiseerimismaksumuses. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud on bilansis kajastatud, lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Bioloogilised varad

Bioloogilist vara kajastatakse bilansis esmasel arvelevõtmisel soetusmaksumuses, kui ka nende õiglases väärtuses, mille aluseks on vara tegelik hinnatud väärtus. Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutustest tulenevad kasumid (kahjumid) kajastatakse kasumiaruandes "Kasum(kahjum)" bioloogilise vara väärtuse kasvust (langusest).

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1000 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetamismaksumus on alla 1000 euro, kajastatakse väheväärtusliku inventarina bilansiväliselt.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Maad ei amortiseerita.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000 EUR

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitsed ja rajatised	25a.
Masinad ja seadmed	10a.
Muu inventar	5a.

Rendid

Kapitalirent on rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kasutusrendi puhul ei ole omandiõigust. Renditasu kantakse otse kuludeks.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele ning muud võlakohustused) on võetud algselt arvele nende soetusmaksumuses. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine on toimunud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi on bilansis kajastatud maksmisele kuuluvas summas.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist ja mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt põhivara sihtfinantseerimisega seotud varaobjekt võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning sihtfinantseerimise summat kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

Tulud

Kaupade ja teenuste müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kui intressi laekumine on usaldusväärselt hinnatav, vastasel korral kajastatakse tulu kassapõhiselt.

Kulud

Kulud kirjendatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsibist. Väljaminekud võetakse arvele soetusmaksumuses. Kui soetatud asi või õigus osaleb tõenäoliselt järgmiste perioodide tulu tekkimisel, kajastatakse seda bilansis varana, kui aga mitte, siis kasumiaruandes kuluna.

Seotud osapooled

Osapooli on loetud seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. AS Pajusi ABF seotud osapoolteks on:

- sidusettevõtte;
- tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, v.a juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju AS Pajusi ABF ärilistele otsustele;
- tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtkonna lähedased pereliikmed (elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted;
- ettevõtte töötajaid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Kassa	481	403
Pank	742	659
Kokku raha	1 223	1 062

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	17 241	17 241
Ostjatelt laekumata arved	17 241	17 241
Muud nõuded	5 585	5 585
Viitlaekumised	5 585	5 585
Kokku nõuded ja ettemaksed	22 826	22 826
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	62 124	62 124
Ostjatelt laekumata arved	62 124	62 124
Kokku nõuded ja ettemaksed	62 124	62 124

Lisa 4 Varud (eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Tooraine ja materjal	44 345	46 047
Lõpetamata toodang	146 435	165 807
Valmistoodang	521 149	492 673
Kokku varud	711 929	704 527

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	44	
Käibemaks	61 316	21 120
Üksikisiku tulumaks	10 102	12 308
Erisoodustuse tulumaks		12
Sotsiaalmaks	26 524	25 770
Kohustuslik kogumispension	784	1 586
Töötuskindlustusmaksed	973	1 846
Maamaks		1 062
Intress	2 452	3 817
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	4 335	4 696
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	106 530	72 217

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
			Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2015									
Soetusmaksumus	1 083 280	4 885 742	160 967	3 094	2 837 339	3 001 400			8 970 422
Akumuleeritud kulum		-1 040 421	-151 945	-3 094	-1 712 443	-1 867 482			-2 907 903
Jääkmaksumus	1 083 280	3 845 321	9 022	0	1 124 896	1 133 918			6 062 519
Ostud ja parendused					213 500	213 500	3 113	3 113	216 613
Muud ostud ja parendused					213 500	213 500	3 113	3 113	216 613
Amortisatsioonikulu		-190 319	-4 407		-189 645	-194 052			-384 371
Müügid	-45 300				-7 616	-7 616			-52 916
31.12.2016									
Soetusmaksumus	1 037 980	4 885 742	160 967	3 094	2 843 446	3 007 507	3 113	3 113	8 934 342
Akumuleeritud kulum		-1 230 740	-156 352	-3 094	-1 702 311	-1 861 757			-3 092 497
Jääkmaksumus	1 037 980	3 655 002	4 615	0	1 141 135	1 145 750	3 113	3 113	5 841 845
Ostud ja parendused	122 489	156 492	9 717		40 626	50 343	86 934	86 934	416 258
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	122 489								122 489
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		156 492					90 047	90 047	246 539
Muud ostud ja parendused			9 717		40 626	50 343	-3 113	-3 113	47 230
Amortisatsioonikulu		-191 954	-2 245		-183 871	-186 116			-378 070
Müügid			-846			-846			-846
31.12.2017									
Soetusmaksumus	1 160 469	5 042 234	140 941	0	2 887 166	3 028 107	90 047	90 047	9 320 857
Akumuleeritud kulum		-1 422 694	-129 700	0	-1 889 276	-2 018 976			-3 441 670
Jääkmaksumus	1 160 469	3 619 540	11 241	0	997 890	1 009 131	90 047	90 047	5 879 187

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2017	2016
Maa	965	139 967
Masinad ja seadmed	2 542	39 500
Transpordi- vahendid	2 542	
Muud masinad ja seadmed		39 500
Kokku	3 507	179 467

Lisa 7 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Loomsed varad	Mets	
31.12.2015	4 418		4 418
Soetused	23 960		23 960
Müügid	-24 871		-24 871
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	7 535		7 535
Lisandumised äriühenduste kaudu	900		900
Muud muutused	-5 620		-5 620
31.12.2016	6 322		6 322
Soetused	22 950		22 950
Müügid	-23 437		-23 437
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	6 778		6 778
Lisandumised äriühenduste kaudu	900		900
Muud muutused	-9 474		-9 474
31.12.2017	4 039		4 039

Põhivarad			Kokku
	Loomsed varad	Mets	
31.12.2015	1 238 425	188 657	1 427 082
Soetused	45 317		45 317
Müügid	-261 485		-261 485
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	275 551	8 118	283 669
Lisandumised äriühenduste kaudu	500		500
Muud muutused	-121 324		-121 324
31.12.2016	1 176 984	196 775	1 373 759
Soetused	40 255		40 255
Müügid	-209 625	-3 479	-213 104
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	240 955	8 118	249 073
Lisandumised äriühenduste kaudu	28 888		28 888
Muud muutused	-119 581		-119 581
31.12.2017	1 157 876	201 414	1 359 290

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades

	2017	2016
Loomsed varad	227 768	240 933
Mets	19 972	9 640
Kokku	247 740	250 573

Lisa 8 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2017	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Swedbank Liising AS Buldooser GROUSER 4200	11 256	11 256		3.00%		30.12.2018
Swedbank Liising AS Sõodajotur TRIOLET SOLOMIX-2 1500VLH	9 745	9 745		3.00%		30.12.2018
Swedbank Liising AS Kogurhaagis Strautmann Tera-Vitesse CFC5201	29 544	12 967	16 577	1.9%		30.03.2020
Luminor Liising AS Kombain NH CX8080	103 925	25 680	78 245	1,49%		01.05.2019
Luminor Liising AS Kombain NH CX8080	55 953	12 962	42 991	2,33%		01.06.2019
Swedbank Liising AS Traktor NH T7.270	79 364	24 254	55 110	3,0%		28.02.2021
Swedbank Liising AS Traktor NH T5050	15 708	4 800	10 908	3,0%		28.02.2021
Swedbank Liising AS Vaalutaja PÖTTINGER	6 590	2 014	4 576	3,0%		28.02.2021
Swedbank Liising AS Põllurull Machio Cambrige	10 279	3 141	7 138	3,0%		28.02.2021
Swedbank Liising AS Pöördader ED-85-200-5	21 629	4 827	16 802	1.99 %		15.04.2022
Kapitalirendikohustised kokku	343 993	111 646	232 347			

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Swedbank Liising AS Buldooser GROUSER 4200	22 179	10 923	11 256	3.00%	EUR	30.12.2018
Swedbank Liising AS Söödajotur TRIOLET SOLOMIX-2 1500VLH	19 202	9 457	9 745	3.00%	EUR	30.12.2018
Swedbank Liising AS Kogurhaagis Strautmann Tera-Vitesse CFC5201	42 255	12 711	29 544	1.906%	EUR	30.03.2020
Nordea Nordea Finance Estonia AS Kombain NH CX8080	129 226	25 269	103 957	1,49%	EUR	01.05.2019
Nordea Nordea Finance Estonia AS Kombain NH CX8080	68 607	12 639	55 968	2,33%	EUR	01.06.2019
Swedbank Liising AS Traktor NH T7.270	102 902	23 538	79 364	3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Traktor NH T5050	20 367	4 659	15 708	3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Vaalutaja PÖTTINGER	8 544	1 954	6 590	3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Põllurull Machio Cambrige	13 328	3 049	10 279	3,0%	EUR	28.02.2021
Kapitalirendikohustised kokku	426 610	104 199	322 411			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2017	31.12.2016
Masinaid ja seadmeid	541 735	594 670
Kokku	541 735	594 670

Lisa 9 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Käibekapitali laen AS Swedbank	350 000	100 000	250 000		3,75%	EUR	28.02.2019	
Investeeringislaen Swedbank AS	4 314 158	270 206	4 043 952		3,5%	EUR	23.11.2022	
Pikaajalised laenud kokku	4 664 158	370 206	4 293 952					
Kapitalirendikohustised kokku	343 993	111 646	232 347					8
Muud laenukohustised								
Maa hüpoteek	41 837	1 376	40 461		5.0%	EUR	31.12.2037	
Muud laenukohustised kokku	41 837	1 376	40 461					
Laenukohustised kokku	5 049 988	483 228	4 566 760					

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Käibekapitali laen AS Swedbank	350 000	240 000	110 000		5.0%	EUR	28.02.2018	
Investeeringislaen Swedbank AS	4 441 265	221 338	4 219 927		4,0%	EUR	28.02.2018	
Pikaajalised laenud kokku	4 791 265	461 338	4 329 927					
Kapitalirendikohustised kokku	426 610	104 199	322 411					
Muud laenukohustised								
Muud laenukohustused	73 262	73 262			4,0%	EUR	31.12.2016	
Muud laenukohustused	21 807	21 807			7,0%	EUR		
Maa hüpoteek	43 211	1 376	6 875	34 960	5.0%	EUR	31.12.2037	
Muud laenukohustised kokku	138 280	96 445	6 875	34 960				
Laenukohustised kokku	5 356 155	661 982	4 659 213	34 960				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2017	31.12.2016
Maa	799 645	695 645
Ehitised	3 068 287	3 201 826
Kokku	3 867 932	3 897 471

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	850 798	850 798		
Võlad töövõtjatele	24 989	24 989		
Maksuvõlad	106 530	106 530		5
Muud võlad	20 910	20 910		
Muud viitvõlad	20 910	20 910		
Kokku võlad ja ettemaksed	1 003 227	1 003 227		

	31.12.2016	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	950 543	950 543		
Võlad töövõtjatele	21 089	21 089		
Maksuvõlad	72 217	72 217		
Muud võlad	59 804	57 518	2 286	
Muud viitvõlad	59 804	57 518	2 286	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 103 653	1 101 367	2 286	

Käibevahendite puudujääk on tekkinud viimastel aastatel kahjumiga piima tootmisest-müügist ja oleme abinõud tarvitusele võtnud kokkuhoiupoliitikana. Olukorra tõsidusest on ettevõtte juhtkond teadlik ja kavandas abinõud, et tagada ettevõtte jätkusuutlikkus. Kokkulepped hankijatega: kõigi suuremate hankijatega on sõlmitud kokkulepped maksete ajatamiseks, oleme koostanud maksegraafikud ja nendest ka kinni pidanud.

Kokkulepped pangaga: 2018a äriplaani koostades olime ülimalt konservatiivsed, uusi investeeringuid on planeeritud minimaalselt, ehk sedavõrd, et tootmise jätkusuutlikus tagada, samuti analüüsisime kõiki tootmisega seotud kulusid ja püüdsime koostada võimalikult optimaalse eelarve, et aasta lõpuks jõuda panga poolt aktsepteeritavale hankijate võlatasemele.

Riigi abi: Sesoses üleeuroopalise piimanduskriisiga otsustati piimatootjaid toetada nn „kriisiabiga“, mis maksti välja 2017 aasta veebruaris ja millest tasusime omi kohustusi nii pangale kui hankijatele.

2017.aasta lõpuks on olukord piimanduses stabiliseerunud ja varumishind keskmiselt 310 eurot tonnist.

Lisa 11 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	1 582 724	1 171 845
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	316 545	234 369
Käendus lepingule 11-040765-JI Jõgevamaa Põllumajandustootjate Liit TÜ	0	360 000
Kokku tingimuslikud kohustised	1 899 269	1 766 214

Lisa 12 Sihtfinantseerimine (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2015	Saadud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks				
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	225 000		100 000	125 000
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		242 245	242 245	
Kokku sihtfinantseerimine	225 000	242 245	342 245	125 000
	31.12.2016	Saadud	Tulu	31.12.2017
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks				
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	125 000		100 000	25 000
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		373 584	373 584	
Kokku sihtfinantseerimine	125 000	373 584	473 584	25 000

Lisa 13 Aktsiakapital (eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Aktsiakapital	29 143	29 143
Aktsiate arv (tk)	456	456
Aktsiate nimiväärtus	64	64

Lisa 14 Müügitulu

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	3 477 400	2 513 475
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	3 477 400	2 513 475
Kokku müügitulu	3 477 400	2 513 475
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Toorpiima müük	2 915 902	2 080 776
Loomade müük	227 769	240 933
Teraviljakasvatus	221 296	152 203
Metsamaterjali müük	19 972	9 640
Tulud kaupade müügist	50 595	3 408
Teenused	20 803	23 540
Üüritulu	2 558	2 975
Muu loomaksvatustoongu müük	18 505	0
Kokku müügitulu	3 477 400	2 513 475

Lisa 15 Muud äritulud

(eurodes)

	2017	2016
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	2 661	126 551
Tulu sihtfinantseerimisest	100 000	100 000
Riiklikud toetused	373 584	242 245
Muud	305 695	0
Kokku muud äritulud	781 940	468 796

Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2017	2016
Tooraine ja materjal	1 723 464	1 677 586
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	0	2 655
Energia	325 424	380 614
Elektrienergia	66 773	69 776
Soojusenergia	13 180	4 320
Kütus	245 471	306 518
Alltöövõtutööd	106 815	86 643
Transpordikulud	20 969	14 760
Maarent	50 541	34 011
Üür ja rent	53 632	32 599
Seadmete remont	197 814	123 821
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	2 478 659	2 352 689

Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2017	2016
Mitmesugused bürookulud	19 265	20 271
Koolituskulud	2 273	4 220
Riiklikud ja kohalikud maksud	15 417	14 943
Varakindlustus	10 072	6 288
Kokku mitmesugused tegevuskulud	47 027	45 722

Lisa 18 Tööjõukulud (eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	349 425	298 337
Sotsiaalmaksud	123 027	107 450
Kokku tööjõukulud	472 452	405 787
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	32	31

Lisa 19 Muud ärikulud (eurodes)

	2017	2016
Trahvid, viivised ja hüvitised	35 403	65 394
Kokku muud ärikulud	35 403	65 394

Lisa 20 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017	31.12.2016	
	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	614 285	3 811	674 691

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 333 067	3 367 069	2 060 206	2 328 773

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	13 472	12 530

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 03.07.2018

Aktsiaselts Pajusi ABF (registrikood: 10171984) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LEMBIT PAAL	juhatuse liige (juhataja)	03.07.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Pajusi ABF aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Aktsiaselts Pajusi ABF (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2017 ning kasumiaruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2017 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Tegevuse jätkuvusega seotud oluline ebakindlus

Juhime tähelepanu aastaaruande lisale 10 ning tegevusaruandele, kus ettevõtte tunnistab, et seisuga 31.12.2017 ületavad lühiajalised kohustused oluliselt käibevarade kogusummat (771438 euro võrra). Nagu lisas 10 märgitud, annavad need sündmused või tingimused koos lisas 10 toodud asjaoludega märku olulise ebakindluse esinemisest, mis võib tekitada märkimisväärsed kahtlused ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Meie arvamus ei ole modifitseeritud seoses selle asjaoluga.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsed kahtlused ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Lii Simmo

Vandeauditiitori number 351

OÜ AUDIITORIBÜROO LSM

Auditiorettevõtja tegevusloa number 109

Majaka tn 47-5, Tallinn, Harju maakond, 11411

03.07.2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts Pajusi ABF (registrikood: 10171984) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LII SIMMO	Vandeaudiitor	03.07.2018

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2017
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 403 820
Aruandeaasta kasum (kahjum)	495 449
Kokku	1 899 269
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	1 899 269
Kokku	1 899 269

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Piimakarjakasvatus	01411	3143671	90.40%	Jah
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	221296	6.36%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7750267
E-posti aadress	info@pajusiabf.ee